

Ovaj tekst je napisan 19.12.2005 i objavljava moje mišljenje o radu od kuće prije nego što sam ga počeo primjenjivati na sebi samome.
Biti će zanimljivo vidjeti za neko vrijeme (jer sam počeo raditi od kuće) kako će se moje mišljenje mijenjati...

Koncentracija, zidovi, vrata i rad od kuće

Zamislimo da poslove podijelimo da dvije grupe:

- poslovi bazirani za znanju (obično kraće i od 5 minuta)
- poslovi koji zahtjevaju koncentraciju (duže i od 15 minuta)

Primjer poslova baziranih na znanju je nešto što se može napraviti odmah: "dodaj mi Časopis", "skuhaj kavu", "dodaj novi apache host u konfiguraciju"

Poslovi koji zahtjevaju koncentraciju su oni u kojima je kolika ina podataka koje istovremeno moraju imati u glavi prevelika da bi je pozvala odjednom: npr. programiranje nešta što ima više od dva-tri ekrana koda (npr 10k koda).

To može biti i sasvim isti posao, ali za razlike zadani: "povećaj ApacheChild u konfiguraciji /etc/apache/httpd.conf za 50" ili "daj nam što nam je apache server spor".

Ista podjela postoji popularno nazvana blue/white collar work. U osnovi ono za što postoje SOP bi mogao biti posao baziran na znanju (pod pretpostavkom da se zna gdje SOP zapravo stoji :-); način primjer za poslove bazirane na znanju bi mogli biti poslovi koje obavljaju operateri, dok svi ostali zahtjevaju koncentraciju.

Sada uvedimo vrijeme potrebno da se prebacuju sa jednog posla na drugi. Tipičan oblik rada "blue collar" radnika (ups, knowledge workera) izgleda ovako:

kocetrirane * rad * neki vanjski podrazumevaj * ponovna koncentracija * rad

Dokazati to je jednostavno: od buđenja ceste dok radiš nešto do zvonjave telefona. Ali, o tome malo kasnije.

Hajdemo prvo pogledati malo brojeve: pretpostavimo da poslovi koji zahtjevaju koncentraciju zahtjevaju barem 15 minuta koncentracije da bi se mogli početi raditi. Ovdje ne govorimo o poslovima koji su u osnovi istraživanje ili rješavanje novih problema (mogli bi ih nazvati kreativni poslovi) već o poslovima koji se rade na sat.

Nadalje pretpostavimo da nam za obavljanje takvog malog posla treba 30 min. Dakle, radi se o poslovima zbog kojih se popunjavaju radni nalozi.

Ovdje samo uvodimo 30 minuta kao razumno brojku za mali posao za koji ti treba trud, a kada pomisliš na njega imaš osjećaj da je mali.

To može biti posao baziran na znanju, npr. priprema doručka (skuhati kavu, narezati kruh, namazati maslac i med, pojesti, oprati suše), ili posao koji zahtjeva koncentraciju, npr. "pronađi gdje u log zapisuješ poruku foobar", "konfiguriraj novi apache server".

Dakle:

t=0x9eee070

koncentracija	15 min
mali posao	30 min
ukupno:	45 min

Dakle, dođili smo do jednog sata radnog naloga (ako ti smeta razlika između 45 minuta i jednog sada, zamisli da ostatak vremena popunjavađi radni nalog u Peregrinu; 15 minta za to nije uopšte prevelika brojka).

Sada zamislimo da je pola sata nakon početka tog posla zazvonio telefon.

koncentracija	15 min
dio malog posla	15 min
telefon	15 min (uključuje mali posao)
ponovna koncentracija	15 min
drugi dio posla	15 min
ukupno:	75 min (1:15)

Prepostavka je da je telefonski poziv zahtjevao samo 5 minuta da se obavi (mali posao definiran prije) ali kako uključuje chit-chat (pardon bonton) nije nerazumno potrošiti 15 minuta. Naročito ako postoji zapravo helpdesk, pa telefonski pozivi koji je probiju do knowledge workera zapravo i zahtjevaju njega (iako bi isti posao, osobito ako nije nešto od 5 minuta, bilo puno bolje poslati e-mail-om da se izbjegne prekidanje).

Treba nam pola sata više (2/3 početnog vremena), i to samo zbog jednog telefonskog poziva i jednog poslije od 5 minuta! Ali, to nije sve...

Sada uzmimo da u 8 sati radnog vremena možeće nagurati 6 takvih ciklusa (jer 30 minuta valjda ručak ili ideš na WC). To je sveukupno samo 3 i pol sata korisnog posla!

prvi dio malog posla	6 * 15
telefonski posao	6 * 5
drugi dio malog posla	6 * 15

Ovo je zapravo savršena (dobra) situacija, a ne nategnuta ravnica.

Prepostavlja samo 6 poziva (ili bilo kakvih drugih prekida tipa "kako da ja?" ili "gdje je ono?") ili prekida od strane nekoga, prepostavlja da je svaki od tih prekida trivijano jednostavan.

Ovo je ujedno dobar način za određivanje što bi mogli biti poslovi first-level supporta: sve što zahtjeva samo 5 minuta vremena (čak i ako helpdesku treba dva ili tri puta više se isplati).

Sada stavi u sobu četvero ljudi. Daj im 4 telefona (dobro 3). Prepostavi radni dan sa 8 sati. Koliko posla svaki od njih može obaviti u jednom danu?

Pri odgovaranju na to pitanje imaj u vidu da svaki telefon koji zazvoni u sobi ruči koncentraciju samo jednoj osobi (jer je preblizu ili dijeli telefon), što je jako optimistično jer kada netko počne

prije ati u sobi srušio je koncentraciju svima (osim ako imaju slušalice -- ali onda dolazimo do toda da smo zapravo radnici na traci).

Svako slovo je interval od 15 min. Svaki telefon utječe samo na jednu osobu "ispod". Radi jednostavnosti telefoni dolaze uvijek nakon završene dvije jedinice rada (30min) što je naravno idealno. Dakle, ne promatramo utjecaj telefona na cjepljanje rada osobe kojoj telefon zvoni (što je također jako moguće nego samo utjecaj telefona (ili bilo kojeg drugog prekida):

		K R T	K R T
1	TKRR TKRR TKRR TKRR	TKRR TKRR TKRR TKRR	4 8 4 4 8 4
2	KTKR KRTK KRRT KRRT	KRRT KRRT KRRT KRRT	6 6 4 4 8 4
3	KKTK RRTK RRTK RRTK	RRTK RRTK RRTK RRTK	6 6 4 4 8 4
4	KRKT KRTK RRTK RRTK	RRTK RRTK RRTK RRTK	6 6 4 4 8 4

Naravno, model se nakon nekog vremena dođe u stanje balansa (jer nema ometana od 4 telefona 1 osobe) i zato jer je previše idealan:

- radi se da se može koncentrirati dok netko drugi prima na telefon
- ne uključuje prekid za ručak zbog kojeg cijelu desnu stranu zapravo možemo odbaciti i jednostavno ponoviti još jednom lijevu
- zbog toga što nema povratne veze od petvrtog telefona prvoj osobi, zapravo su samo prva dva reda relevantna

Dakle, u jednom danu, jedan ovjek može obaviti samo između 3 i 4 sata korisnog posla (a još uvijek govorimo o savršenoj situaciji) i to ako mu svaki posao traje prosječno pola sata! To je u skladu sa potom pretpostavkom, ali smo sada svjesni koliko je to zapravo idealna situacija.

Ako na trenutak pretpostavimo da posao osobi 4 traje 2 sata (a ne pola):

4 KRKT KRKR RTKR RRKR 6 8 2

Dobivamo da se broj poziva mora smanjiti na samo 2 u pola dana da bi to bilo moguće. Naravno stvarna situacija je mnogo komplikiranija (i lošija) jer telefoni ne zvone upravo u trenutku kada smo posao završili, jer ometanja koncentracije ne utječe u samo na jednu osobu itd itd.

Ova mala analiza je meni pomogla da odgovorim na pitanje: zašto mogu za tri dana doma napraviti posao od nekoliko tjedana, a mogla bi pomoći i u osmišljavanju sredine u kojoj bi bolje radili:

- zidovi i vrata su bitni
- manje ljudi i telefona po sobi je svakako bolje
- fleksibilno radno vrijeme (da bi se izbjegla ometanja) ima smisla
- rad od kuće također ima smisla
- ako sve ostalo ne uspije uvijek nam ostaju slušalice :-)